

Motion till riksdagen
2011/12:Fi210

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Särskilda protokoll i EU:s
fördragstext

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, inför den stundande ändringen i EU:s fördragstext, förhandlar fram ett formellt undantag från den gemensamma valutan euron.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, inför den stundande ändringen i EU:s fördragstext, förhandlar fram ett socialt protokoll.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till AU.

Fel! Okänt namn på

Bakgrund

EU:s Lissabonfördrag är det grundläggande fördrag som reglerar unionens befogenheter och funktionssätt. När fördraget antogs motsatte sig Vänsterpartiet detta. Vi anser att fördraget centraliserar mer makt till EU, militariserar unionen och försvagar det folkstyret som baseras på de nationella demokratierna. Vi motsätter oss också den marknadsliberala ideologi som genomsyrar fördraget och som innebär att företagens rättigheter överordnas arbetstagarnas rättigheter och sociala och ekologiska hänsyn. Till det kommer att Lissabonfördraget trumfades igenom trots att folkomröstningar i Frankrike, Nederländerna och Irland hade avvisat en fördragstext med detta innehåll. De svenska väljarna gavs aldrig möjlighet att folkomrösta om förslaget, vilket Vänsterpartiet förordade.

Nu är det åter aktuellt att göra justeringar i EU:s fördragstext. Inrättandet av stabilitetsmekanismen ESM (European Stability Mechanism) kräver en fördragsändring. Även Kroatiens inträde i EU kräver justeringar i fördraget. Vänsterpartiet vill att Sverige använder den möjlighet som detta ger till att rätta några av de grundläggande bristerna i det nuvarande fördraget. Detta kan ske genom att juridiskt bindande protokoll fogas till fördragstexten. Vänsterpartiet anser att införandet av följande två protokoll i EU-fördraget ska ställas som villkor för att Sverige ska godta de nu aktuella fördragsändringarna.

Formellt undantag från euron

Svenska folket avvisade i en folkomröstning 2003 att införa euron som valuta i Sverige. Detta beslut har visat sig innebära stora politiska och ekonomiska fördelar för Sverige. Trots det klara utslaget begärde den svenska regeringen i EU inget undantag i EU-fördraget som säkerställer rätten för oss att stå fria från den gemensamma valutan. Sådana fördragsfästa undantag har endast Storbritannien och Danmark. Undantaget för Storbritannien är mer omfattande än det för Danmark, då det även omfattar regler om centralbankens ställning och den gemensamma ekonomiska politiken. Sverige är i strikt juridisk mening förpliktigt att genomföra valutaunionens tredje steg, den gemensamma valutan, eftersom vi saknar fördragsfäst undantag. Vänsterpartiet vill därför att Sverige förhandlar fram ett undantag i fördraget som motsvarar innehållet i det brittiska undantaget från EMU. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Inför ett socialt protokoll

EU:s domstol har i en rad domar, bland dem Laval-domen, ifrågasatt grunden för det svenska kollektivavtalssystemet och konflikträtten. Dessa domar innebär att löntagare från andra länder kan arbeta i Sverige med sämre villkor än

Fel! Okänt namn på

vad inhemska löntagare får via kollektivavtalen. Till det kommer att EU:s förordning 883/04 tillåter att kostnaden för sociala avgifter kan dras från lönen för löntagare från vissa länder som arbetar i Sverige. Detta är en direkt lönedumpning. Genom EU:s politik på området kan löntagare från andra länder utnyttjas till sämre villkor, vilket på sikt undergräver villkoren även för inhemska löntagare och som i förlängningen innebär sämre villkor i alla medlemsstater. Vi kräver därför att det till fördraget fogas ett socialt protokoll som garanterar att den som tillfälligt arbetar i en medlemsstat garanteras samma rättigheter som andra löntagare i detta land har, via kollektivavtal eller lagstiftning. I första hand bör detta protokoll omfatta hela EU. Om det inte är möjligt att uppnå ska protokollet åtminstone slå fast att denna princip gäller på svensk arbetsmarknad. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 13 september 2011

Jonas Sjöstedt (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)